

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 28 października 2021 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w L.

przeciwko G. J. - o zapłatę – oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy oparł powyższy wyrok na następujących ustaleniach faktycznych:

Strony wiązała umowa kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji zawarta dnia 25 listopada 2016 roku na czas do 30 marca 2018 r., której załącznikiem stanowił Regulamin wykonywania umów kompleksowych.

Po upływie 30 marca 2018 r. strony nadal łączyła umowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji, na podstawie której powód dostarczał pozwanemu energię elektryczną, wystawiając rachunki, zaś pozwany za przesyłaną energię płacił.

/ okoliczność dorozumiana na podstawie treści pisma k. 64 – art. 231 k.p.c. i niesporna między stronami/

W 2019 r. pozwany zalegał z zapłatą, łącznie, kwoty 283,75 zł za należności wynikające z wystawionych przez powoda dokumentów za okres kwiecień – lipiec 2019 r.

W dniu 29 lipca 2019 r. powód sporządził pismo, skierowane do pozwanego, w którym złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z zachowaniem okresu wypowiedzenia do dnia 30 września 2019 r. Wskazano, iż w pierwszym dniu roboczym po upływie terminu wypowiedzenia należy udostępnić układ pomiarowy celem odczytania jego wskazań do końcowego rozliczenia.

Pismo to zostało doręczone na adres zamieszkania pozwanego w dniu 31 lipca 2019 r.

Pozwany faktycznie dowiedział się o złożeniu przez powoda oświadczenia o wypowiedzeniu umowy w rozmowie telefonicznej z pracownikiem pozwanego i niezwłocznie uregulował zaległą kwotę.

Strony w dniu 2 czerwca 2020 roku podpisały umowę kompleksową o sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usługi dystrybucji dla odbiorców z grupy taryfowej g oraz (...) nr (...) /2020/10/o. Przy czym w treści umowy widniał zapis, iż obowiązuje ona od dnia odczytu układu pomiarowo – rozliczeniowego.

W dniu 15 lipca 2020 r. pracownicy powoda ustalili stan licznika jednocześnie przeprowadzili w lokalu należącym do pozwanego G. J. w Ł. przy ul. (...) kontrolę, w wyniku której stwierdzono pobór energii elektrycznej. Z kontroli został sporządzony protokół kontroli nr (...), w którym stwierdzono brak umowy na sprzedaż i dystrybucję energii elektrycznej. Konto końcowo rozliczone zostało na dzień 1 października 2019 r. ze stanem szacowanym licznika (...)K.. W dniu kontroli zaś licznik wskazywał stan 13.625,0 K.. W wyniku kontroli stary licznik o nr (...) wymieniono na nowy o nr (...). Nie stwierdzono ingerencji w układ pomiarowy, ani pobór energii poza tym układem. Pozwany (kontrolowany) nie wniósł żadnych uwag do protokołu kontroli.

Na podstawie powyższego protokołu powód uznał, iż nastąpił nielegalny i nierozliczony pobór energii elektrycznej w wysokości przyjętej szacunkowo na (...) K., przy mnożniku x 5 i okresie 10 miesięcy, co wraz z naliczonymi opłatami dało kwotę 7.342,75 zł, na którą wystawiono notę księgową nr (...).

W dniu 22 lipca 2020 r. powód wystosował pismo do pozwanego, informując iż wystawił notę księgową nr (...) na kwotę 7.342,75 zł, którą należało uregulować do dnia 5 sierpnia 2020 r. Pouczono także w nim pozwanego, że istnieje możliwość rozłożenia ww. kwoty na raty po uiszczeniu 10% tejże kwoty.

Wobec braku reakcji pozwanego powód wystosował kolejne wezwanie do zapłaty datowane na 23 września 2020 r. z terminem płatności 7 dni od otrzymania wezwania. Pozwany odebrał je osobiście w dniu 28 września 2020 r.

Kolejne wezwanie przedsądowe powód wystosował do pozwanego datowane na dzień 17 listopada 2020 roku. Pozwany odebrał je również osobiście w dniu 27 listopada 2020 r.

Z uwagi na brak reakcji pozwanego pismem z dnia 22 stycznia 2021 r. powód wezwał w ramach wezwania przedsądowego pozwanego do uregulowania należności w wysokości 7.342,75 zł z terminem płatności w ciągu 7 dni od daty otrzymania wezwania. Pozwany odebrał je własnoręcznie w dniu 31 stycznia 2021 r.

Sąd Rejonowy uznał powództwo za nieuzasadnione w całości.

Sąd wskazał, że powód wywodził swe roszczenie z art. 57 ust. 1 pkt. 1 prawa energetycznego. Przepis ten stanowi, że w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności.

Nielegalne pobieranie paliw lub energii zdefiniowane zostało w art. 3 pkt. 18 p.e. jako pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafalszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

Jak wynika z definicji nielegalne pobieranie paliw lub energii ma miejsce m.n. w przypadku, gdy nie została zawarta umowa, nawet formie dorozumianej.

Ciężar wykazania, że nielegalne pobieranie paliw lub energii miało miejsce, spoczywa na przedsiębiorstwie energetycznym (art. 6 k.c.). W niniejszej sprawie powód powołuje się na przesłankę braku umowy łączącej strony, wskazując, że została ona pozwanemu wypowiedziana. Nie zarzucał natomiast pozwanemu pobierania energii elektrycznej z pominięciem układu pomiarowo – rozliczeniowego, albo poprzez ingerencję w ten układ, mającą na celu zafalszowanie pomiarów.

Wobec tego, w ocenie Sądu Rejonowego, istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy miało ustalenie, czy powód skutecznie wypowiedział pozwanemu umowę, a jeśli tak, to czy nie doszło do jej ponownego, dorozumianego nawiązania.

W pierwszym rzędzie wskazał, iż zawarta przez strony przed dniem 2 czerwca 2020 r. umowa nie reguluje kwestii jej rozwiązywania w wypadku zalegania z zapłatą za energię elektryczną, powód zaś nie złożył Regulaminu wykonywania umów kompleksowych. Tym samym nie wykazał, iż zachował procedurę wypowiedzania umów sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usługi dystrybucji, a zatem, że złożył skuteczne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy.

Należy przy tym wskazać, iż z treści art. 6 b ust. 3 p. e. obowiązującego w dniu, w którym powód składał oświadczenie o wypowiedzeniu, wynika, że przedsiębiorstwo energetyczne, któremu odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, powiadamia na piśmie odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli odbiorca ten nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia.

Przepis ten został wprowadzony nowelą z dnia 26.07.2013 r. i z jednej strony wyznacza on minimalny zakres ochrony dla odbiorcy paliw i energii przed wstrzymaniem dostaw, z drugiej strony wyznacza obszar uprawnień

przedsiębiorstwa energetycznego do dokonania legalnego wstrzymania. (tak Muras Zdzisław (red.), Swora Mariusz (red.), Prawo energetyczne. Tom I. Komentarz do art. 6 p.e. - Lex).

Bez wątplenia wypowiedzenie umowy prowadzi do wstrzymania dostawy energii, a wręcz jest podstawą do jej odłączenia, kończąc definitywnie stosunek zobowiązaniowy. Dlatego też w ocenie Sądu, na zasadzie rozumowania a minore ad maius należy przyjąć, że skoro przedsiębiorstwo energetyczne, zamierzające jedynie wstrzymać dostawę energii, ma obowiązek zachować minimalne standardy ochrony konsumenta wskazane w art. 6b ust. 3 p.e., to tym bardziej w przypadku zamiaru wypowiedzenia umowy nie może ich nie dochować i wypowiedzieć umowę bez uprzedzenia odbiorcy o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczeniu terminu 14 dni na uregulowanie zaległości.

W niniejszej sprawie powód nie przedstawił dowodu świadczącego o wcześniejszym powiadomieniu pozwanego o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczeniu dodatkowego terminu na uregulowanie zaległości. Nota bene nie przedstawił także żadnego dowodu na zachowanie procedury wskazanej w art. 6b ust. 3 p.e.

Tym samym należy uznać, że powód nieskutecznie wypowiedział wiążącą strony umowę, a co za tym idzie nie ma podstaw do naliczania opłaty na podstawie art. 57 ust. 1 pkt. 1 p.e..

Na negatywną ocenę według Sądu Rejonowego zasługuje na marginesie fakt, iż w kolejnej zawartej przez strony umowie powód zamieszcza, korzystając ze swej dominującej pozycji, zapis, iż umowa obowiązuje dopiero od daty odczytania urządzenia pomiarowego, a następnie dopiero po upływie miesiąca wysyła swych pracowników by dokonali takiego odczytu, traktując przy tym stan dostarczania przez siebie, bez jej wstrzymania, energii elektrycznej, już po podpisaniu umowy, jako nielegalny, bezumowny, pobór. Tym samym obciążając jedynie pozwanego skutkami zaniedbania dopełnienia swego obowiązku dokonania takiego odczytu, który umożliwiłby odbiorcy legalny, w myśl umowy, pobór energii.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wywiódł powód, zaskarżając go w całości, zaskarżonemu wyrokowi zarzucając:

1) mające wpływ na wynik sprawy naruszenie przepisu prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego polegający na pominięciu przy rozstrzygnięciu dowodów z takich dokumentów jak wypowiedzenie z dnia 29 lipca 2019 r., oświadczenie pozwanego złożone w protokole kontroli z dnia 15 lipca 2020 r., umowa z dnia 2 czerwca 2020 r. i sprzeciw pozwanego od nakazu zapłaty, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych tj. stwierdzeniem, że umowa sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej nie została skutecznie wypowiedziana pozwanemu, gdyż wypowiedzenie nie zostało poprzedzone wezwaniem do zapłaty i wyznaczeniem dodatkowego terminu na uregulowanie zaległości, w sytuacji, gdy z treści ww. dokumentów wynika, że umowa sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej została rozwiązana z dniem 1 października 2019 r., co pozwany wyraźnie i bez zastrzeżeń potwierdził w protokole kontroli z dnia 15 lipca 2020 r.,

2) mające wpływ na wynik sprawy naruszenie przepisu prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego skutkujący błędnym stwierdzeniem, że powód nie udowodnił, by pozwany w okresie od 1 października 2019 r. do 15 lipca 2020 r. nielegalnie (bezumownie) pobierał energię elektryczną, co doprowadziło do oddalenia powództwa, w sytuacji, gdy prawidłowa tj. wszechstronna ocena dowodów przedłożonych przez powoda i twierdzeń podnoszonych przez pozwanego skutkować powinna uwzględnieniem powództwa i zastosowaniem art.57 ust, 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wniósł o:

a) zmianę zaskarżonego przez uwzględnienie powództwa w całości tj. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 7342,75 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi w stosunku rocznym od dnia 6 sierpnia 2020 r.,

b) ponowne rozstrzygnięcie o zwrocie kosztów procesu za postępowania przed sądem I instancji tj. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w myśl art. 98 § 1¹ k.p.c.

c) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu przed sądem II Instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

W ocenie Sądu Okręgowego, wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy. Sąd I instancji przy wydawaniu kwestionowanego wyroku prawidłowo i wnikliwie ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz dokonał subsumcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego pod właściwe przepisy prawa materialnego. Sąd Okręgowy podziela zarówno ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji, i przyjmuje je jako własne, jak i dokonaną ocenę prawną. W konsekwencji podniesione przez apelującego zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Odnosząc się wprost do zarzutów apelacji naruszenia prawa procesowego, należy wskazać, że wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie w wypadku wykazania, że ocena materiału dowodowego jest rażąco wadliwa, czy w sposób oczywisty błędna, dokonana z przekroczeniem granic swobodnego przekonania sędziowskiego, wyznaczonych w tym przepisie. Sąd II instancji bada bowiem legalność oceny dokonanej przez Sąd I instancji, czyli bada czy zostały zachowane kryteria określone w art. 233 § 1 k.p.c. Należy zatem mieć na uwadze, że – co do zasady – Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, dokonując wyboru określonych środków dowodowych. Jeżeli z danego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wtedy, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2001 r., I CKN 1072/99, Prok. i Pr. 2001 r., Nr 5, poz. 33, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2000 r., I CKN 1114/99, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000 r., nr 7-8, poz. 139).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach (np. wyrok z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, wyrok z dnia 21 października 2005 r., sygn. akt III CK 73/05, wyrok z dnia 13 października 2004 r. sygn. akt III CK 245/04, LEX nr 174185), skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie o innej, niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu. Wreszcie dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008 r., I ACa 180/08, LEX nr 468598).

W rozpoznawanej sprawie apelujący nie podważył skutecznie dokonanej przez Sąd I instancji oceny materiału dowodowego, gdyż nie wykazał naruszenia któregośkolwiek z kryteriów oceny dowodów wynikającej z art. 233 § 1 k.p.c.. W szczególności bezzasadnie apelujący zarzucił nienadanie przez Sąd I instancji znaczenia okoliczności, wynikających z dowodów w postaci dokumentów: wypowiedzenia z dnia 29 lipca 2019 r., oświadczenia pozwanego złożonego w protokole kontroli z dnia 15 lipca 2020 r., umowy z dnia 2 czerwca 2020 r. i sprzeciwu pozwanego od nakazu zapłaty, co skutkowało - według apelującego - błędem w ustaleniach faktycznych tj. stwierdzeniem, że umowa sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej nie została skutecznie wypowiedziana pozwanemu, gdyż wypowiedzenie nie zostało poprzedzone wezwaniem do zapłaty i wyznaczeniem dodatkowego terminu na uregulowanie zaległości. Sąd Rejonowy

ocenił bowiem powyższe dokumenty, nadając im stosowne znaczenie w kontekście brzmienia art. 57 ust. 1 pkt. 1 Prawa energetycznego, regulującego uprawnienia po stronie przedsiębiorstwa energetycznego w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii.

Sąd Rejonowy wskazał, że w przedmiotowej sprawie powód powołał się na przesłankę braku umowy łączącej strony jako przyczyny nielegalnego pobierania energii, wskazując, że została ona pozwanemu wypowiedziana.

Jak wynika z definicji art. 3 pkt. 18 p.e. nielegalne pobieranie paliw lub energii ma miejsce m.n. w przypadku, gdy nie została zawarta umowa, nawet w formie dorozumianej.

Należy zauważyć, że umowa łącząca strony, która podlegała według powoda wypowiedzeniu, w ogóle nie została załączona przez stronę powodową. Wypowiedzenie umowy z dnia 29 lipca 2019 r. (k. 64 akt) dotyczy umowy oznaczonej numerem (...). Natomiast do akt załączona została umowa (k. 58-63 akt) obowiązująca od 25 listopada 2016 r. do 30 marca 2018 r. o nr (...) /2916/10/O. Ponadto do akt załączono umowę zawartą przez strony w dniu 2 czerwca 2020 roku jako umowę kompleksową o sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usługi dystrybucji dla odbiorców z grupy taryfowej g oraz (...) nr (...) /2020/10/O. Żadna z załączonych umów nie reguluje kwestii jej rozwiązywania w wypadku zalegania z zapłatą za energię elektryczną. Powód nie złożył także Regulaminu wykonywania umów kompleksowych. Tym samym trafna okazała się konstatacja Sądu I instancji, że powód nie wykazał w żaden sposób, iż zachował procedurę wypowiedzania umów sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usługi dystrybucji, a zatem, że złożył skuteczne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, w szczególności zważywszy na brak załączenia umowy, której wypowiedzenie dotyczy. Powód nie przedstawił dowodu świadczącego o wcześniejszym powiadomieniu pozwanego o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczeniu dodatkowego terminu na uregulowanie zaległości. Tym samym należy uznać, że powód nieskutecznie wypowiedział wiążącą strony umowę, a co za tym idzie nie ma podstaw do naliczania opłaty na podstawie art. 57 ust. 1 pkt. 1 p.e..

Należy także wskazać za Sądem I instancji, że z treści art. 6 b ust. 3 p. e. obowiązującego w dniu, w którym powód składał oświadczenie o wypowiedzeniu, wynika, że przedsiębiorstwo energetyczne, któremu odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, powiadamia na piśmie odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli odbiorca ten nie ureguje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia. W niniejszej sprawie powód nie przedstawił także dowodu świadczącego o wcześniejszym powiadomieniu pozwanego o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła i wyznaczeniu dodatkowego terminu na uregulowanie zaległości. Nie jest takim dowodem w szczególności pismo oznaczone jako „Wypowiedzenie umowy” z 29 lipca 2019 roku. Powód nie przedstawił żadnego dowodu na zachowanie procedury wskazanej w art. 6b ust. 3 p.e..

Sąd Okręgowy podkreśla, że znamienne jest przy tym to, że powód mimo - w jego mniemaniu – skutecznego wypowiedzenia umowy zawartej z pozwanym, przez szereg miesięcy nie wstrzymał dostarczania energii elektrycznej, choć wypowiedzenie umowy stwarzało obszar uprawnienia przedsiębiorstwa energetycznego do dokonania legalnego działania w tym zakresie. Takie zachowanie strony powodowej (brak wstrzymania dostawy energii elektrycznej), w ocenie Sądu Okręgowego, stworzyło podstawę do oceny przez pozwanego zaistniałej sytuacji jako zawarcie dalszej umowy z powodem w sposób konkludentny.

Reasumując, powyższe rozważania wskazują na bezzasadność zarzutów powoda, a w konsekwencji apelację należało oddalić na podstawie art. 385 k.p.c..